

Hasse Walli Biografia

Hasse Walli syntyi musikaaliseen perheeseen 10. helmikuuta 1948.

Hassen isä AARNO WALLI oli kapellimestari ja soitti piano sekä hanuria. Hänen äitinsä ANNE-MARIE oli laulaja, ja musiikin harrastus oli yleistä kummankin vanhemman suvuissa. Hasse alkoi soittaa jazz-rumpuja 9-vuotiaana, ja jatkoi rumpalina kahdeksan vuoden ajan. Vuonna 1960, 12-vuotiaana, hän liittyi jazz-kokoonpanoon, joka ei esiintynyt julkisesti.

14-vuotiaana Hasse aloitti uransa esiintyvänä muusikkona kitarayhtyeessä THE ISLANDERS (1962), ja soitti sen jälkeen yhtyeissä THE ELECTRIC FIVE (1963) ja THE NAMELESS (1964). Sen jälkeen hän yhtäkkiä vaihtoi soolokitaristiksi vuonna 1965, ja liittyi THE TYPHOONS-yhtyeeseen. Vuonna 1966 Hasse liittyi JORMAS-yhtyeeseen, joka oli Suomen ykkösbändi siihen aikaan, ja hänestä tuli ammattimuusikko. Siitä alkoi myös säännölliset kiertueet pohjoismaissa.

Vuonna 1967 Hasse teki läpimurtonsa ensimmäisenä Hendrix-vaikutteisena improvisoivana kitaristina Suomessa, BLUES SECTION-yhtyeen riveissä. Samaan aikaan hän oli mukana useassa fuusio-orkesterissa jazz-muusikoiden kanssa, mm. säveltäjä trumpettisti OTTO DONNERin kanssa.

Syyskuun 1. päivä 1969 Hasse oli vakavassa auto-onnettomuudessa, jossa hänen vasemman kyynärvartensa molemmat luut katkesivat. Seuranneessa leikkauksessa hänen käsivartensa korjattiin teräskiskoilla ja ruuveilla. Tämä esti Hassea soittamasta kunnolla monen vuoden ajan, mutta onnistunut uusintaleikkaus vuonna 1973 palautti soittokunnon.

Vuonna 1974 Hasse oli PIIRPAUKE-yhtyeen perustajajäsen. PIIRPAUKE oli ensimmäinen suomalainen bändi, joka modernisoi kansanmusiikkia Suomesta ja muualta. Tämä tyyli suunta, jota nykyisin kutsutaan "maailmanmusiikiksi", toi yhtyeelle laajaa suosiota sekä pitkiä kiertueita pohjoismaissa, Saksassa, Hollannissa ja Sveitsissä.

Vuonna 1975 yhtye äänitti ensimmäisen LP-levynsä ("PIIRPAUKE", Love Records LRCD 148). Hassen kitarasoolo kantelesävelmään Konevitsan Kirkonkellot nosti levyn myyntilistojen kymmenen parhaan joukkoon. Tätä kitarasooloa pidetään suomalaisen kitaramusiikin klassikkona, ja sitä on käytetty musiikkina useassa näytelmä- ja dokumentti-elokuvassa. Hasse levytti vielä kaksi levyä 70-luvulla Piirpauken kanssa, sekä yhden vuonna 1983 Euroopan kiertueen jälkeen.

Hasse Walli oli työskennellyt studiomuusikkona vuodesta 1967, ja myös toiminut kitaransoiton opettajana, mm. Suomen Teatterikoulussa. Hän jätti kuitenkin lopulta nämä työt kokonaan 70-luvun puolessavälissä, voidakseen keskittyä kokonaan luovaan työhön. Tämä johti erittäin suuriin taloudellisiin vaikeuksiin moneksi vuodeksi, mutta Hasse ei koskaan katunut päätöstään.

Vuonna 1977 Hasse alkoi johtaa omia bändejään. Samana vuonna hän näki BOB MARLEYn konsertin Tukholmassa, ja alkoi opiskella jamaikalaista Reggae ja Ska-

musiikkia. Kesällä 1978 Hasse esiintyi kahden viikon festivaaleilla Havannassa, Kuubassa, ja sai mahdollisuuden jammata siellä usean kuubalaisen huippubändin kanssa. Hänellä oli myös tilaisuus soittaa kuuluisan alttosaksofonisti PAQUITO D'RIVERAn kanssa.

Vuonna 1979 Hasse kuuli ensimmäistä kertaa senegalilaista urbaania musiikkia, lähinnä Piirpauke-kolleegansa SAKARI KUKON paikan päällä tekemiltä kasettinauhoituksilta. Tämä oli käännekohta Hasselle, ja hän aloitti intensiivisen Senegalin musiikin opiskelun.

Vuodesta 1982 eteenpäin Hasse vietti talvet säännöllisesti Senegalissa, Länsi-Afrikassa, opiskellen paikallista musiikkia. Hän oppi myös paljon jammaamalla säännöllisesti paikallisten bändien kanssa maan pääkaupungin Dakarin yökerhoissa. Näiden bändien joukossa oli mm. YOUSOU NDOUR & LE SUPER ETOILE DE DAKAR, SUPER DIAMONO (laulajana OMAR PENE), NUMBER ONE DE DAKAR, BAOBAB ja XALAM 2.

Opiskeltuaan senegalilaista musiikkia ensin kotonaan levyiltä ja kaseteilta kolmen vuoden ajan, ja sen jälkeen kuuden vuoden ajan paikan päällä Länsi-Afrikassa, Hasse perusti Dakarissa vuonna 1988 täysammattilaisen bändinsä HASSE WALLI & ASAMAAN.

Laulajina bändissä toimivat MANEL DIOP ja MALANG CISSOKHO. RANE DIALLO korvasi Malangin vuonna 1989.

Bändin ensimmäinen julkinen esiintyminen oli kahden kuukauden kiinnitys Dakarissa klubiin nimeltä RK 1, myöhemmin tunnettu nimillä Alize ja Madison. Siellä Hasse Walli & Asamaan esiintyi joka ilta huhti-toukokuussa 1988, hioen soundinsa tiukaksi.

Hasse oli jo tehnyt valmisteluja bändin ensimmäistä kiertuetta varten Suomessa, Se alkoi kesäkuussa, ja sitä lähti tukemaan Opetusministeriö. Tärkeimmät esiintymiset olivat konsertit Kaustisen Kansanmusiikki-festivaaleilla. Bändi veti myös Sabar-rumpujen kurssin Kaustisen Kansanmusiikki-instituutin järjestämänä, ja kurssi uusittiin siellä vuonna 1991.

Sibelius-Akatemian kansanmusiikki-osasto järjesti myös vastaavanlaisen kurssin vuonna 1990. Hassen bändi esiintyi myös säännöllisesti helsinkiläisessä klubissa, joka täytyi hämmästyneestä, uusista rytmeistä innostuneesta tanssinjanoisesta yleisöstä.

Vuonna 1992 Hasse perusti täysin uuden kokoonpanon. Edelleen nimellä Asamaan ("taivas" wolofin kielellä) toimivassa bändissä oli nyt laulajina DOUDOU NDIAYE MBENGUE sekä MEISSA NIANG. Huhtikuussa 1992 levytetty "TERANGA" CD oli käänteentekevä levy, sisältäen useita uusia musiikillisia aineksia, joita Mbalax-musiikissa ei ennen ollut. Levy sisälsi myös kappaleen nimeltä "Bamba", josta tuli jättiläismäinen hitti Senegalissa. Hassen tuottamaa musiikkivideota esitetään vieläkin Senegalin TV-kanavilla.

Hasse Walli oli ensimmäinen muusikko, joka toi modernin senegalilaisen musiikin Suomeen sekä Viroon. Hänen orkesterinsa teki laajoja kiertueita Suomessa ja Ruotsissa vuosien 1988-92 välillä sekä esiintyi konserteissa Lontoossa vuonna 1990.

Vuoden 1993 lama iski Suomeen rajusti, ja aiheutti joukkotyöttömyyttä varsinkin nuorison keskuudessa. Tämä teki Hasse Walli & Asamaanin kuudennen pohjoismaisen kiertueen järjestämisen mahdottomaksi. Niinpä Hasse palasi blues-, rock- ja Hendrix-juurilleen, ja perusti uuden bändin nimeltä HASSE WALLI POWER TRIO. Hän perusti myös Tallinnassa virolaisista muusikoista koostuvan 7-miehisen kokoonpanon nimeltä TALLINN LIGHTS.

Vuonna 1999 valmistui Vantaalle Hassen uusi studio, The Analog Studio. Se on nimensä mukaisesti varustettu huippuluokan analogisella laitteistolla, mukaanlukien alkuperäiset Neumann-mikrofonit ja EMT-stereokaikulaitteet.

Vuonna 2002 Hasse palasi Senegaliin, ja perusti siellä uuden Hasse Walli & Asamaan-kokoonpanon. Bändi teki laajan kiertueen Suomessa heinäkuussa, juhlistaen Hassen 40-vuotista uraa esiintyvänä taiteilijana.

Vuosina 2007-2009 Hasse on esiintynyt Dakarissa seuraavien artistien ja bändien kanssa:

VIVIANE NDOUR, YORO, PAPE & CHEIKH, MAME GOOR, MANEL DIOP, CHEDDO, MA SANE, MBAYE DIEYE FAYE, LES FRERES GUISSÉ, ABDOURAHMAN FALL ja YOUSOU CAMARA.

Hiljattain, vuonna 2009, Hasse perusti uuden senegalilaisista huippumuusikoista koostuvan orkesterin Dakarissa. Tämän kokoonpanon tavoitteena on luoda lisää uusia fuusioita ja synteesejä Mbalax-musiikin puitteissa. Lisää uutisia tästä projektista tulee löytymään NEWS-osastolta Hassen nettisivuilta.

Pioneeriyötä, ja useita "ensimmäisiä":

Hasse Walli oli vuonna 1967 maansa ensimmäinen rock-kitaristi, joka harrasti todellista improvisointia esiinymislavalla, Blues Section-yhtyeensä kanssa. Hän oli myös ensimmäinen suomalainen kitaristi, joka esitti uutta modernia rock-kitarasoundia harmoonisen särön kera.

Vuodesta 1967 eteenpäin Hasse oli Suomen ensimmäinen moderneilla rock-soundeilla soittava studiokitaristi.

Blues Sectionin toisella singlellä "HEY HEY HEY" (1967) oli Suomen ensimmäinen koskaan levytetty kitara-"feedback", eli äänen akustinen takaisinkytkentä. Blues Sectionin ensimmäinen LP (1967) oli ensimmäinen suomalainen pop/rock-levy, joka perustui bändin jäsenten omiin sävellyksiin. Suurimman osa lauluista oli kirjoittanut laulaja JIM PEMBROKE (myöhemmin kuuluisan WIGWAM-yhtyeen jäsen) sekä Hasse Walli.

Vuonna 1974, käännteentekevä Piirpauke-yhtyeen jäsenenä, Hasse kehitti täysin uuden soittotyylin, joka paremmin sopi kansanmusiikkipohjaiseen ohjelmistoon. Tyyli oli modaalinen, ja perustui pää-asiansa ns. luonnollisiin asteikkoihin, joita löytyy sekä monien maiden kansanmusiikista että eurooppalaisesta kirkkomusiikista.

Vuonna 1977, nähtyään Bob Marley and The Wailers-yhtyeen Tukholmassa, Hasse alkoi opettaa Reggae-rytmejä suomalaisille muusikoille. Hän perusti myös pian ensimmäisen kokoonpanon, joka soitti "One-Drop Reggae"-tyyliä ammattimaisesti Suomessa.

Vuonna 1978 Hasse esiintyi kahden viikon festivaaleilla Havannassa, Kuubassa. Siellä hän joutui täysin kuubalaisten rytmien valloittamaksi, ja jammasi usean paikallisen orkesterin kanssa. Hassesta tuli myös ensimmäinen kuubalaista musiikkia vakavasti opiskeleva sähkökitaristi Suomessa.

Kuultuaan senegalilaista musiikkia ensimmäisen kerran vuonna 1979, Hasse lähti pitkälle tutkimusmatkalle Länsi-Afrikkalaisen musiikin syövereihin. Opiskeltuaan tätä musiikkia kotonaan levyiltä ja kaseteilta kolmen vuoden ajan, hän lopulta matkusti Dakariin ensimmäistä kertaa tammikuussa 1982. Siellä hän soitti yökerhoissa paikallisten bändien kanssa lähes jokainen yö. Näiden bändien joukossa oli mm. Youssou Ndour & Le Super Etoile De Dakar, Super Diamono, Xalam 2, Baobab ja Number One De Dakar.

Opiskeltuaan afrikkalaista musiikkia paikan päällä lukuisilla matkoillaan Senegaliin ja Gambiaan yli kuuden vuoden ajan, Hasse perusti ammatimaisen Mbalax-bändinsä nimeltä "Hasse Walli & Asamaan" vuonna 1988. Takanaan hänellä oli näiden monimutkaisten rytmien yhdeksän vuoden opiskelut, ja nyt hän toi uuden bändinsä Eurooppaan. Hasse oli ensimmäinen muusikko, joka toi virtuoosimaista urbaania senegaliaista musiikkia Suomeen.

Hasse Walli tunnetaan ensimmäisenä valkoisena muusikkona, joka hallitsee täydellisesti Senegalin modernin musiikin monimutkaisia rytmirakenteita, jotka perustuvat Wolofien perinteiseen rumpujen soittoon.

Hassen taitoihin kuuluvat mm. paikalliset rytmi- ja soolokitara-tyylit, sekä musiikin sävellyks ja sovitus. Hän on myös tuonut senegalilaiseen musiikkiin rakenteita ja harmonioita, joita ei aiemmin esiintynyt Mbalax-musiikissa.

Hassen kitarasoolo Diamono Neexna-kappaleen studio-versiossa ("Modern Mbalax"-LP:llä vuodelta 1988, nyt julkaistu "The Best of Hasse Walli & Asamaan"-CD:llä, HCD - 06), on ensimmäinen todellinen rock-kitarasoolo harmonisine säröineen, jota koskaan on levytetty Mbalax-musiikin yhteydessä.

Hasse Walli on ensimmäisenä kitaristina soveltanut Be Bop Jazz-tyylin osia sekä kitara-feedbackia Mbalax-musiikissa, kappaleessaan Crazy Rap (alunperin vuoden 1989 "African Sky"-CD:llä, nyt julkaistu "The Best of..." CD:llä).

Hasse Walli soitti ensimmäisenä Suomessa senegalilaista musiikkia radiossa. Hän teki 5-osaisen ohjelmasarjan YLE:lle, sekä 10-osaisen sarjan paikallisradio Radio City:lle.

Hasse on vuodesta 2000 toiminut itsenäisenä levytuottajana. Hänen viimeisimmät julkaisunsa, "The Best of Hasse Walli & Asamaan" (HCD - 06) ja "Historia of Piirpauke" (HCD - 07) julkaistiin vuonna helmikuussa 2008.

Hasse Walli on Euroopan monipuolisimpia kitaristeja, ja hän on esiintynyt ympäri maailmaa yli 20:ssa maassa.

Joulukuussa 2005 Hasselle myönnettiin Golden Emma Guitar Award -palkinto, kitaramusiikin ansiokaasta kehittämisestä Suomessa. Palkinto jaettiin Katajanokan Kasinolla järjestetyssä tilaisuudessa.

Vuonna 2009 Hasse Wallille myönnettiin taiteellisista ansioista Valtion Ylimääräinen Taiteilijaeläke. Taiteilijaeläke myönnetään taiteilijalle tunnustukseksi hänen ansiokkaasta toiminnastaan luovana tai esittävänä taiteilijana.

Kulttuuri- ja urheiluministeri Stefan Wallin ilmoitti päätöksestä Hasse Wallille henkilökohtaisella 25. toukokuuta 2009 päivätyllä kirjeellä, ja asiasta tiedotettiin laajasti Suomen mediassa.

Lisätietoa Hasse Wallista löytyy hänen nettisivuilta www.hassewalli.com sekä www.myspace.com/hassewalli.

Osoitteesta www.youtube.com löytyy myös runsaasti Hassen musiikkivideoita ja haastatteluja.

Hassen elämästä ja urasta voi lukea myös elämäkertakirjasta "Hasse Walli & Appe Vanajas: Hehkuva Kitara" (Otava 1996, ISBN: 951-1-13836-7).